

בס"ד, כה' בכסלו תשע"ח
13 בדצמבר 2017

מידעון

תשע"ח / 17

מיועד ל: ישיבות קטנות פנימיות תורניות ישיבות גדולות כוללים כולם

לכבוד
מר נפתלי בנט
שר החינוך
משרד החינוך
ירושלים
שלום רב,

הנדון: דחיה על הסף של טיוטת נוסח לתיקון מבחן התמיכה בלימוד תורני ובפעולות מיוחדות למוסדות תורניים בנושא שווי תמיכה מקסימלית לתלמידי ישיבות ומדרשות הסדר המשרתים 24 חודשי שירות ומעלה

כב' השר,

בהתייחס לנושא הנדון ועל סמך מה שפירסם המשרד היום בעיתונות ולאור פניות רבות שהגיעו אלינו, אנו מבקשים – כגוף מייצג – להעיר ולהביע דעה ועמדה כדלהלן:

א. בעבר ובמשך שנים רבות, היה נהוג תיערוף מוסדר, שהביא לידי ביטוי אך ורק את ההפרדה ההגיונית שבין תלמיד רווק לתלמיד נשוי. תלמיד רווק קיבל תמיד תעריף אחיד, בין אם למד בישיבה גדולה ובין אם למד בישיבת הסדר, או מכינה קדם צבאית או בכל ישיבה אחרת מכל סוג שהוא. מאידך, תלמידים נשואים – מה שקרוי "אברכים", תעריף אחד בכל מצב ובכל מוסד, מכל סוג שהוא.

ב. במהלך השנתיים האחרונות, אנו עדים לכרסום שיטתי וזוחל – בתיערוף הנ"ל. כיום, אנו עדים שוב, לקבוצות לחץ מסוימות, המבקשות ומצליחות לשדרג לעצמם סוגים ותעריפים חדשים, ללא כל הצדקה אמיתית לכך. מבחינה חוקית מדובר כמובן, בשדרוג שאיננו עניני, איננו שוויוני ואיננו מידתי.

ג. כך הם הדברים לגבי סוגי ישיבות ההסדר המעודדות את הגיוס, או מעודדות את ההכשרות לצורך השתלבות בתעסוקה, אולפנות ומדרשות לבנות, מוסדות לאתיופים, מוסדות פגועי התנתקות, גרעינים תורניים, כמו גם הגוף המאגד ומייצג אותם, ע"מ שיוכל להמשיך ולעשות חיל עבורם. **הכל תפור מראש לקבוצות מאד מסוימות.** (יוער, כי קבוצות אלו נתמכות בו זמנית מ-2 מקורות תקציביים ממשלתיים – משרד החינוך ומשרד הביטחון – בגין אותם תלמידים. האם אין בכך "כפל תמיכות"? מה שנאסר כבר בעבר ע"פ הנחיות היועץ המשפטי לממשלה.

קבוצות אלו מקבלות את כפל התמיכות גם באותה עת שהתלמיד בעצם מחוייל כבר וכלכלתו כולה הינה על צה"ל. הוא אינו מצוי כלל בתחום הישיבה. מה שמעמיד אולי את קבוצות אלו במצב של "שילוש תמיכות". האם הדבר עולה בקנה אחד עם מינהל תקין?)

ד. במקביל, כאשר איגוד מנהלי הישיבות בקש לשדרג מוסדות כמו: לתלמידים בעלי תשובה או יוצאי צבא, או מוסדות לתלמידים נושרים ומנותקים, הוא נענה בשלילה והנושא כלל לא הובא לדיון.

ה. נוסח הטיטה המתפרסם היום, מבקש לשדרג את הקבוצות הנ"ל או חלקן, שכבר היום מקבלות פי 3 ביחס לתלמיד ישיבה רגיל! ולהעמידם ולהעלותם כדי שיוכלו לקבל פי 4 !!! היתכן?

ו. במצב הנוכחי, שבו ישנו גידול מבורך במצבת התלמידים – מאז תחילת שנת הלימודים הנוכחית תשע"ח, לא יעלה בדעת לשלוף קבוצות מסוימות ולשדרג אותן בתעריף לתלמיד, כאשר מנגד ישנו מחסור של עשרות מיליוני ש"ח – בתקנה התקציבית, והמשרד לא מצליח להעביר הפרשים רבים, לרב רובם של הישיבות והכוללים – שמצויים במצוקה כלכלית חמורה למדי.

ז. למותר לציין גם, כי ההתנהלות הנ"ל – מתעלמת ואף סותרת את הנחיות היועץ"מ לממשלה.

די אם נציין את הנחיה 1.2005 של היועץ"מ לממשלה (תמיכת המדינה במוסדות ציבור לפי סעיף 3א') הקובעת שיש: "להזמין את הציבור להעיר את הערותיו לטיטת המבחנים טרם פרסומם...

מטרת הפניה היא להיעזר בציבור לשם גיבוש נוסח ראוי ונכון של מבחנים. בנוסף, מהווה הפניה מעין הזדמנות לשימוע של הגופים הפוטנציאליים לתמיכה...בתום המועד למשלוח ההערות, ידון המשרד הממשלתי בהערות שהתקבלו ויתקן את טיוטת המבחנים בהתאם, ככל שיראה לנכון.

לכל המעירים ישלח המשרד הממשלתי תגובה, במידת האפשר, אשר תכלול אישור קבלת הערותיהם ובדיקתם, תוך ציון כי יהוו מרכיב בשיקול הדעת לגיבוש נוסח המבחן הסופי...".

חשוב להוסיף כאן, כי ככל פעולה של רשות מנהלית, על שיתוף הציבור בניסוח מבחני התמיכה חלות הוראות המשפט הציבורי. עיין בג"ץ בתיק 5933/98 שקבע כי:

'ההתייעצות חייבת שתהא התייעצות-של אמת, התייעצות של אדם המבקש באמת-ובתמים לשימוע לעצתו של הזולת כדי שיידע מה דרך ילך בה; ההתייעצות חייבת שתהא התייעצות ממשית, התייעצות בלב פתוח ובנפש חפצה, התייעצות ברצון טוב ובנפש קולטת; במלה אחת: התייעצות, פשוטה כמשמעה, חייבת שתהא התייעצות בתום לב.'

ח. אנו מבקשים לדחות על הסף את הנוסח המגובש ואת כל התהליך, עד שטענותינו – יישמעו ויובאו לדין.

בכבוד רב

שלמה ברילנט

אברהם פרידמן

העתקים: להרב אריה דרעי, שר הפנים הפריפריה והגליל
להרב מאיר פרוש, סגן שר החינוך
להרב משה גפני, חה"כ ויו"ר ועדת הכספים
להרב יעקב ליצמן, חבר הכנסת
למר אביחי מנדלבלית, היועץ המשפטי לממשלה
למר יוסף שפירא, מבקר המדינה
למר שמואל אבואב, מנכ"ל משרד החינוך
למר חנן ארליך, ממונה ייעוץ וחקיקה (משפט ציבורי-מינהלי) במשרד המשפטים
למר עמוס ציידאדה, מנהל אגף בכיר מוסדות תורניים
לעו"ד אורי קידר, יועץ משפטי לאיגוד